

Voorschool Plus voor zorgpeuters

EEN VOORBEELD VAN...

voorbereiding op de reguliere basisschool, ook als dat niet vanzelfsprekend is

In Amsterdam is een aantal Voorschool Plusgroepen. Dit zijn kleine vve-groepen voor kinderen die specifieke zorgbehoeften hebben. Een van die groepen is gehuisvest in een buurthuis in Amsterdam Noord, Het Zandkasteel van Combiwel. "Als pedagogisch medewerker op een reguliere vve-groep heb je niet alle tijd en aandacht voor individuele behoeftes van kinderen met zorgbehoeften. De gemeente Amsterdam nam daarom het initiatief voor de Voorschool Plus en treedt hiervoor ook op als medefinancier", vertellen pedagogisch medewerker Stephanie Rosema en manager Opvoeden en Ontwikkelen Monique de Wildt.

In de Voorschool Plusgroep zitten verschillende kinderen vanaf tweeënhalf jaar: sommigen hebben veel energie en 'vliegen alle kanten op', met anderen is het juist moeilijk contact te krijgen, omdat zij teruggetrokken zijn. Er zijn ook kinderen met een fysieke beperking. Zo zijn er kinderen die in een rolstoel zitten of blind zijn. Er zitten maximaal acht kinderen in een groep en de groep wordt begeleid door twee hbo-opgeleide pedagogisch medewerkers.

Bij de aanname voor de Voorschool Plusgroep is het doel dat kinderen doorstromen naar een reguliere basisschool, wat voor deze groep kinderen niet altijd vanzelfsprekend is. Om dit te bereiken wordt er op de groep, net als op iedere andere vve-groep, gewerkt aan taal, maar is er ook speciale aandacht voor de motorische ontwikkeling en zelfsturing. Stephanie merkt dat deze kinderen op dit vlak extra behoeften hebben: "Eerst ging alles binnen de voorschool over taal, maar dat is, zeker bij deze kinderen,

niet het enige probleem. Veel kinderen die bij ons op de groep komen, hebben moeite met begrenzing. Zij zijn gewend om hun eigen gang te gaan en vinden het moeilijk om te luisteren. Ook merken we dat kinderen het moeilijk vinden om te schakelen. Na het buiten spelen krijgen we de kinderen moeilijk stil aan tafel."

"Juist die executieve functies en zelfsturing zijn belangrijk voor de schoolcarrière. We werken dan ook, naast taal, aan het stimuleren van de zelfsturing." Voor het schakelen tussen activiteiten wordt bijvoorbeeld een belletje of een liedje gebruikt. "Het liedje kondigt aan dat we iets anders gaan doen en dat maakt het schakelen voor deze kinderen makkelijker." Bij het spel merken de pedagogisch medewerkers dat de kinderen snel zijn uitgekeken op wat zij doen en dat zij veel wisselen. "We proberen het spel uit te rekken door kinderen te stimuleren en te begeleiden."

Bij taal is er extra aandacht voor sociale communicatie: "Taal is de basis van alles. Als kinderen de taal niet spreken, wordt het voor hen lastiger zich uit te drukken en vertonen ze gedrag dat als moeilijk wordt ervaren door de pedagogische medewerkers en door andere kinderen, zoals slaan. Bij de taalstimulering leggen we de nadruk op de sociale aspecten van taal, waar we kinderen bijvoorbeeld leren om stop te zeggen of om te onderhandelen."

De overdracht naar de basisschool is vergelijkbaar met die van andere vve-kinderen: er is een warme overdracht waarbij de pedagogisch medewerker overlegt met de toekomstige basisschool en gegevens over het kind overdraagt. Stephanie merkt dat scholen vooral graag weten welke extra zorg een kind nodig heeft. Het bepaalt namelijk in welke klas het kind ingedeeld moet worden en of externe zorg moet worden aangevraagd. Het lukt helaas niet altijd om kinderen door te laten stromen naar het reguliere onderwijs, soms blijkt de problematiek van kinderen te groot om in het reguliere onderwijs te starten.

Volgens Stephanie en Monique werkt het concept van de Voorschool Plusgroep goed: "We hebben hier meer tijd en aandacht voor de

kinderen en dus kunnen we hen meer meegeven". Aan de andere kant zijn zij ook kritisch: "Door de kinderen in een aparte groep te zetten krijg je ook wel stigmatisering, mede omdat het een zelfstandige locatie is. Als de Voorschool Plus bij een reguliere ve-locatie zou zitten, zou dit de samenwerking met scholen ten goede komen. Nu merken we nog vaak dat intensieve contacten met de scholen lastig zijn. Als we meer in de nabijheid van de basisschool zouden opereren zijn contacten makkelijker gelegd."

Combiwel is een Amsterdamse organisatie die zich inspant om de collectieve leefbaarheid in de stad te verbeteren. Dat doet Combiwel in opdracht van de gemeente en in samenwerking met stadsdelen, buurtorganisaties, vrijwilligers, onderwijs, ketenpartners, ondernemers en vooral ook met de directbetrokkenen: de Amsterdammers. De diensten van Combiwel variëren van kinderopvang, opvoedingsondersteuning, sport en buurtontwikkeling tot en met brede talentontwikkeling, schulddienstverlening en sociaal maatschappelijk werk.

